

WOJEWODA WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, dnia 19 lipca 2024 r.

PS-I.431.2.1.2024

Szanowny Pan
Robert Jan Szewczyk
Prezydent Olsztyna
Plac Jana Pawła II 1,
10-101 Olsztyn

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę z realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa”- edycja 2023 przeprowadzono w Urzędzie Miasta Olsztyna, Plac Jana Pawła II 1, 10-101 Olsztyn, REGON 000594169, NIP 7390504751 oraz w jednostce realizującej zadanie, tj. siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie (zwanego dalej MOPS), REGON: 004447867, NIP: 7391151579.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska kierownicze pełnili:

- 1) Prezydent Olsztyna Pan Piotr Grzymowicz – wybrany na stanowisko w wyborach, które odbyły się dnia 4 listopada 2018 roku (w okresie objętym kontrolą);
- 2) Prezydent Olsztyna Pan Robert Jan Szewczyk (zaświadczenie z 6 maja 2024 roku – wybrany w wyborach, które odbyły się dnia 21 kwietnia 2024 roku (w okresie prowadzenia kontroli);
- 3) Zastępca Prezydenta Olsztyna Pani Ewa Monika Kaliszuk - (stanowisko Pierwszego Zastępcy Prezydenta Olsztyna) – zgodnie z Zarządzeniem nr 358 Prezydenta Olsztyna z dnia 1 grudnia 2022 roku w sprawie określenia liczby zastępców Prezydenta Olsztyna (określenie 3 zastępców),
- 4) Zastępca Prezydenta Olsztyna Pani Justyna Sarna – Pezowicz - (stanowisko Drugiego Zastępcy Prezydenta Olsztyna) – zgodnie z Zarządzeniem nr 358 Prezydenta Olsztyna z dnia 1 grudnia 2022 roku w sprawie określenia liczby zastępców Prezydenta Olsztyna (określenie 3 zastępców) oraz (stanowisko Drugiego Zastępcy Prezydenta Olsztyna) zgodnie z zarządzeniem nr 369 Prezydenta Olsztyna z dnia 31 października 2023 r. w sprawie określenia liczby Zastępców Prezydenta Olsztyna – (określenie dwóch zastępców);
- 5) Zastępca Prezydenta Olsztyna Pan Grzegorz Wieczorek - (stanowisko Trzeciego Zastępcy Prezydenta Olsztyna) – zgodnie z Zarządzeniem nr 358 Prezydenta Olsztyna z dnia 1 grudnia 2022 roku w sprawie określenia liczby zastępców Prezydenta Olsztyna (określenie 3 zastępców) – do 31.10.2023 r.;
- 6) Zastępca Prezydenta Olsztyna Pani Sylwia Rembiszewska-Piątek - powołana na stanowisko Zarządzeniem nr 368 Prezydenta Olsztyna z dnia 31 października 2023 r. w sprawie

powołania Zastępcy Prezydenta Olsztyna z dniem 1 listopada 2023 r. – (stanowisko Pierwszego Zastępcy Prezydenta Olsztyna) zgodnie z zarządzeniem nr 369 Prezydenta Olsztyna z dnia 31 października 2023 r. w sprawie określenia liczby Zastępców Prezydenta Olsztyna – (określenie dwóch zastępców);

- 7) Skarbnik Miasta Olsztyna Pani Anna Staśkiewicz – powołana na stanowisko Uchwałą nr XLVI/741/22 Rady Miasta Olsztyna z dnia 27 kwietnia 2022 roku w sprawie powołania Skarbnika Miasta – głównego księgowego budżetu;
- 8) Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie Pani Elżbieta Skaskiewicz – zatrudniona na podstawie umowy o pracę z dnia 1.09.1988r. do 24.02.2023r., w tym na stanowisku Dyrektora MOPS w okresie 16.03.2015 r. do 24.02.2023 r. oraz ponownie na podstawie umowy o pracę na stanowisku Dyrektora MOPS od 22.03.2023 roku.

Informacji i wyjaśnień kontrolującym udzielali:

- Elżbieta Skaskiewicz – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie;
- Patrycja Krężel – Kierownik Działu Strategii i Analiz MOPS Olsztyn.

[Dowód: akta kontroli str. 16-18; 19-32]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Oddziału Budżetu, planowania i analiz Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- 1) Pani Anna Cybulska – starszy inspektor wojewódzki, nr legitymacji służbowej 88/2023, wydanej wz. Dyrektora Generalnego przez Dyrektora Wydziału Prawnego i Nadzoru Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniącą funkcję przewodniczącego zespołu kontrolnego, (upoważnienie do kontroli nr WK-I.0030.46.2024 z dnia 9 maja 2024 r., wydane przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego).
- 2) Pani Beata Głowacka-Rypińska – starszy inspektor wojewódzki, nr legitymacji służbowej 11/2022, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniącą funkcję członka zespołu kontrolnego, (upoważnienie do kontroli nr WK-I.0030.47.2024 z dnia 9 maja 2024 r., wydane przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego).
- 3) Pani Joanna Kozłowska – kierownik Oddziału Budżetu, planowania i analiz w Wydziale Polityki Społecznej, nr legitymacji służbowej 104/2023 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – pełniącą funkcję członka zespołu (upoważnienie do kontroli nr WK-I.0030.48.2024 z dnia 9 maja 2024 r., wydane przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego).

[Dowód: akta kontroli str. 12-14]

Termin kontroli: od 20 do 22 maja 2024 r.

Kontrola została odnotowana w książce jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 3 w roku 2024 roku oraz w siedzibie jednostki realizującej zadanie pod pozycją 2 w roku 2024.

Przedmiot i zakres kontroli:

- wykorzystanie i rozliczenie środków finansowych otrzymanych na realizację zadania określonego w umowie nr PS-I.946.37.15.2023 w ramach Funduszu Solidarnościowego w związku z Programem „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023.
- okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2023 r. poz. 190) oraz art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 ze zm.), oraz art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz.U. z 2023 r. poz. 647 ze zm.), a także w związku z § 6 umowy nr PS-I.946.37.15.2023 z dnia 24 lutego 2023 r.

Na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym, Minister Rodziny i Polityki Społecznej opracował resortowy program pn. „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023.

W związku z ww. Programem, w dniu 23 października 2022 roku został ogłoszony nabór wniosków na realizację Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023, skierowany do gmin i powiatów.

W ramach ogłoszonego naboru, dnia 8 listopada 2022 roku Gmina Olsztyn złożyła wniosek na środki finansowe z Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023 – forma II (opieka całodobowa). Wniosek spełnił wszystkie wymogi formalne i merytoryczne i w dniu 25 listopada 2022 r., został przekazany przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego do Ministra Rodziny i Polityki Społecznej do dalszego procedowania. W dniu 13 grudnia 2022 roku Minister Rodziny i Polityki Społecznej zaakceptował wniosek Gminy. Niemniej jednak, z uwagi na przekroczenie dostępnego budżetu na bazie zapisów ww. Programu przyznane kwoty w stosunku do pierwotnie zaproponowanych zostały pomniejszone.

W związku z powyższym, w dniu 20 grudnia 2022 r. Gmina Olsztyn złożyła aktualizację wniosku na środki finansowe z ww. Programu, finansowanego z Funduszu Solidarnościowego wraz z oświadczeniem o przyjęciu środków.

Następnie, zgodnie z art. 150 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, w dniu 24 lutego 2023 r., zawarto umowę nr PS-I.946.37.15.2023 pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Gminą Olsztyn w sprawie wysokości i trybu przekazywania środków Funduszu Solidarnościowego na finansowanie zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023.

Na podstawie zawartej umowy, Gminie przyznano środki z Funduszu Solidarnościowego na realizację Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023 w łącznej wysokości 107 712 zł, z tego:

- na realizację zadania – 105 600 zł;
- na koszty związane z obsługą programu – 2 112 zł.

Zgodnie z wnioskiem, który stanowi integralną część umowy ww. środki miały zostać przeznaczone na realizację 176 dni usług opieki wytchnieniowej dla 20 osób niepełnosprawnych w ramach opieki całodobowej.

Na podstawie pełnomocnictwa z dnia 15.02.2023 r. oraz upoważnienia z dnia 31.03.2023 r. udzielonego Pani Elżbiecie Skaskiewicz- Dyrektorowi MOPS w Olsztynie przez Prezydenta Olsztyna, zadanie było realizowane przez MOPS w Olsztynie.

Program realizowany był w dwóch jednostkach organizacyjnych działających w strukturze MOPS w Olsztynie, tj. :

- w Ośrodku Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej przy ul. Świtezianki 4, gdzie była świadczona opieka wytchnieniowa całodobowa na rzecz dzieci z niepełnosprawnością;

- w Dziennym Domu Pomocy Społecznej „Nasz Dom” przy ul. Świtezianki 4A, gdzie była świadczona opieka wytchnieniowa całodobowa na rzecz osób dorosłych ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Kontrolą objęto dokumentację dotyczącą 10 osób niepełnosprawnych, którym realizowano usługi opieki wytchnieniowej. W przypadku dokumentacji finansowej kontrolą objęto wydatki poniesione w okresie trzech miesięcy, w losowo wybranych miesiącach, tj. w sierpniu, październiku i grudniu 2023 r.

W trakcie prowadzonych czynności, kontrolujący dokonali analizy merytorycznej i finansowej dokumentów dotyczących realizowanego zadania.

Zgodnie z opracowanym przez jednostkę Regulaminem rekrutacji uczestników do Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023, aby ubiegać się o udział w Programie, należało złożyć wniosek wraz z wymaganymi załącznikami w terminie do 16 czerwca 2023 r.

W przypadku niewystarczającej liczby osób chętnych do udziału w Programie realizator zastrzegł sobie prawo przedłużenia terminu naboru. Natomiast, zgodnie z regulaminem, w przypadku zgłoszenia większej liczby osób chętnych do udziału w Programie (niż limit określony wnioskiem i umową z Wojewodą) złożenie pełnej dokumentacji zgłoszeniowej nie oznacza automatycznego zakwalifikowania do udziału w Programie. Regulamin określa szczegółowo kryteria weryfikacji i oceny wniosków.

W terminie do 16 czerwca 2023 roku wniosek na realizację usług złożyło 16 osób. Wszystkie osoby niepełnosprawne biorące udział w naborze wniosków spełniły wymogi i zostały zakwalifikowane do Programu.

Z uwagi na niewyczerpanie liczby miejsc dla uczestników Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023, zgodnie z § 3 pkt 14 Regulaminu rekrutacji, nabór został przedłużony do czasu zrekrutowania maksymalnej liczby uczestników (nie dłużej jednak niż do końca 2023 r.). Tym samym, do udziału w Programie zakwalifikowano jeszcze trzy osoby (brak więcej chętnych) – dwie w miesiącu lipcu i 1 w sierpniu.

Spośród 19 osób niepełnosprawnych objętych usługami opieki wytchnieniowej, skontrolowano dokumentację 10 osób (karty zgłoszenia do Programu, orzeczenia o niepełnosprawności/stopniu niepełnosprawności, karta rozliczenia usług opieki wytchnieniowej) w celu zweryfikowania zgodności z założeniami Programu kwalifikacji osób niepełnosprawnych objętych usługami oraz przyznanym/zrealizowanym dni świadczenia usług.

Wszystkie skontrolowane osoby niepełnosprawne, tj.:

- 4 osoby posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (osoby dorosłe);
- 6 osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności (dzieci do 16 roku życia);

objęte usługami opieki wytchnieniowej w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa”- edycja 2023 posiadały ważne, zgodne z obowiązującymi przepisami oraz wymogami Programu, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności/o niepełnosprawności.

W wyniku analizy kart zgłoszenia do Programów oraz kart realizacji usług ustalono, iż zarówno przyznany, jak i zrealizowany przez jednostkę limit dni usług w ramach realizacji opieki wytchnieniowej dla poszczególnych osób niepełnosprawnych, jest zgodny z wytycznymi Programu.

Łączna liczba przyznanego dni świadczenia usług opieki dla skontrolowanych 10 osób niepełnosprawnych objętych usługami opieki wytchnieniowej wyniosła 95, z których zrealizowano 85 dni. Liczba przyznanego dni usług opieki wytchnieniowej na 1 osobę nie przekroczyła limitu

określonego w Programie i kształtowała się odpowiednio: 1 osoba 4 dni, 3 osoby po 7 dni, 1 osoba 10 dni oraz 5 osób po 12 dni.

[Dowód: akta kontroli str. 43-48; 49-53]

W wyniku analizy merytorycznej i finansowej dokumentów dotyczących realizowanego zadania ustalono, że jednostka prowadziła wyodrębnioną dokumentację księgowo-finansową i ewidencję księgową zadania publicznego, tj. zgodnie z zapisami przedmiotowej umowy (§ 4 pkt 1), zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.).

Ewidencja finansowo-księgową prowadzona jest w wersji elektronicznej za pomocą programu Finanse Premium + 12.1.1.0, Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.

Dla konta 150 prowadzona jest analityka, zgodnie z którą dochody i wydatki oznaczone są odpowiednio:

- 55 – Krótkoterminowe aktywa finansowe – OPIEKA WYTCHNIENIOWA – wydatki,
- 54 – Krótkoterminowe aktywa finansowe – OPIEKA WYTCHNIENIOWA – dochody.

[Dowód: akta kontroli str. 54-62]

Kontrolowana Gmina w okresie objętym kontrolą posiadała odrębny rachunek bankowy dla środków Funduszu Solidarnościowego o numerze 43 1030 1508 0000 0008 2300 1033, z którego przekazywano środki Funduszu Solidarnościowego otrzymane zgodnie z zawartą z Wojewodą umową na realizację Programu na wyodrębniony rachunek bankowy MOPS w Olsztynie:

- 35 1030 1508 0000 0008 2302 0092 - opieka wytchnieniowa – dochody,
- 08 1030 1508 0000 0008 2302 0093 - opieka wytchnieniowa – wydatki.

Wydatki związane z realizacją usług Opieki wytchnieniowej dokonywane były z wyodrębnionego rachunku bankowego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Dokumenty księgowe, które zostały okazane w trakcie czynności kontrolnych, zostały opisane w sposób umożliwiający identyfikację poniesionych kosztów i zawierały:

- 1) sprawdzenie pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym;
- 2) źródło finansowania;
- 3) oznaczenie kont księgowych danego wydatku;
- 4) zatwierdzenie do zapłaty;
- 5) numer księgowy jaki został oznaczony w księgach;
- 6) podpis osób upoważnionych.

[Dowód: akta kontroli str. 63-92]

Jednostka przedstawiła zestawienie poniesionych wydatków na realizację zadania z Funduszu Solidarnościowego z całego okresu realizacji zadania, tj. od lipca do grudnia 2023 r.

W ramach przyznaných środków z Funduszu Solidarnościowego w wysokości 107 712 zł, z tego:

- na realizację zadania – 105 600 zł;
 - na koszty obsługi Programu – 2 112 zł ;
- wydatkowano łącznie 76 095,72 zł, z tego:
- na realizację zadania – 74 604,33 zł;
 - na koszty obsługi Programu – 1 491,39 zł

Zgodnie z warunkami określonymi w Programie oraz § 2 ust. 4 umowy zawartej pomiędzy wojewodą, a gminą, wydatkami kwalifikowanymi są koszty faktycznie poniesione w okresie realizacji zadania od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.

Z przedstawionych w trakcie czynności kontrolnych dokumentów księgowych wynika, że wydatki ponoszone były w okresie obowiązywania umowy, tj. w okresie od 27 lipca do 18 grudnia 2023 roku (ostatnia płatność).

Kontroli szczegółowej poddano wydatki poniesione w trzech losowo wybranych miesiącach, tj. sierpniu, październiku i grudniu 2023 roku. W powyższym okresie wydatkowano środki na łączną kwotę 42 134,30 zł. Wydatki ponoszone były wyłącznie na koszty kwalifikowane określone w Programie, tj. na:

- wynagrodzenia osób świadczących usługi opieki wytchnieniowej w wysokości 29 594,82 zł;
- składki ZUS w wysokości 6 492,49 zł;
- składki PPK w wysokości 230,65 zł;
- podatek dochodowy w wysokości 1 344 zł;
- premię motywacyjną z kosztów obsługi Programu w wysokości 848,62 zł;
- artykuły spożywcze w wysokości 2 023,72 zł;
- usługę cateringową w wysokości 1 600 zł.

Powyższe wydatki zweryfikowano w oparciu o dokumenty księgowe, wyodrębnioną ewidencję księgową, a także wydruki z rachunków bankowych.

[Dowód: akta kontroli str. 93-115]

W przypadku wynagrodzeń, zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora MOPS Pani Elżbiety Skaskiewicz, przelew wynagrodzeń realizowany jest poprzez bankowość elektroniczną za pomocą przelewu zbiorczego, co pozwala realizować wiele przelewów za pomocą jednego obciążenia rachunku. Na rachunku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, z którego dokonywane są przelewy wynagrodzeń, zaksięgowane jest pojedyncze obciążenie będące sumą przelewów częściowych z jednakowym terminem płatności dla wszystkich odbiorców. Do przelewów częściowych (przelewów na poszczególne numery rachunków beneficjentów) dostęp posiadają tylko osoby upoważnione.

Przedstawione w trakcie kontroli dokumenty do wglądu, potwierdzają zgodność przelewu zbiorczego z listą płac i wynagrodzeniami z nich wynikającymi, należnymi dla poszczególnych osób świadczących usługi.

[Dowód: akta kontroli str. 116-118]

Po dokonaniu analizy ewidencji księgowej i wydruku z rachunku bankowego ustalono, że sprawozdanie z realizacji zadania zostało złożone poprawnie.

Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 76 095,72 zł, w tym:

- na realizację zadania – 74 604,33 zł;
- na koszty obsługi Programu – 1 491,39 zł.

Kwota niewykorzystanych środków w wysokości 31 616,28 zł, z tego:

- zwrot niewykorzystanych środków z realizacji zadania – 30 995,57 zł;
- zwrot niewykorzystanych środków z kosztów obsługi Programu – 620,61 zł,

została zwrócona na konto Urzędu Wojewódzkiego.

Ponadto, jednostka dokonała zwrotu odsetek bankowych w wysokości 1 027,95 zł.

W ramach ww. kosztów wsparciem objęto 19 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności, z tego:

- 7 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- 12 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności.

W ramach Programu wykonano łącznie 170 dni usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu całodobowego spośród planowanych do wykonania 176 dni. Środki niewykorzystane z tego tytułu zostały zwrócone do Urzędu Wojewódzkiego.

[Dowód: akta kontroli str. 49-50; 93-96; 102-115]

Na podstawie ustaleń kontroli, realizację zadania w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023 w kontrolowanym zakresie ocenia się **pozytywnie**.

Pozytywnie oceniono:

- 1) Posiadanie ważnego/zgodnego z założeniami Programu orzeczenia o stopniu niepełnosprawności przez uczestnika Programu;
- 2) Limit dni usług opieki wytchnieniowej finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego zgodny z założeniami Programu (rozdział V pkt 9);
- 3) Prowadzenie wyodrębnionej ewidencji finansowo - księkowej środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego;
- 4) Wyodrębnienie przez jednostkę rachunku bankowego, służącego do obsługi środków Funduszu Solidarnościowego;
- 5) Opisanie dokumentów księgowych zgodnie z ustawą o rachunkowości oraz w sposób umożliwiający identyfikację poniesionych kosztów;
- 6) Wykorzystanie środków zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie i wniosku oraz ponoszenie wydatków jedynie na koszty kwalifikowane;
- 7) Wykorzystanie środków finansowych w trakcie obowiązywania umowy.
- 8) Prawdliwość złożenia sprawozdania z realizacji zadania;

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku z tym, iż nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

I WICEWOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Mateusz Szauer